

Liječenje celijakije

Celijakija, iako je kronična bolest, ima izvrsnu prognozu ako se na vrijeme dijagnosticira i započne s liječenjem i bezglutenском prehranom. Uz dobro poznавање bezglutenске prehrane zdravlje особе с celijakijom може бити jednakо zdravљу сваке друге особе!

Postoji li bilo kakva sumnja ili simptomi koji bi mogli ukazivati na celijakiju potrebno se testirati jer neliječenje ove bolesti dovodi do brojnih i ozbiljnih komplikacija. Test (Simptomax [DGP]) može skratiti dugotrajan postupak otkrivanja celijakije, a dostupan je u Centru za preventivnu medicinu Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, Mirogojska cesta 16, Zagreb.

Sve informacije mogu se dobiti pozivom na brojeve telefona Centra
01 4696 168 i 4696 191,
radnim danom
od 08,00 do 16,00 sati.

NASTAVNI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO
DR. ANDRIJA ŠTAMPAR
10000 Zagreb, Mirogojska cesta 16
www.stampar.hr

Služba za javno zdravstvo
Centar za preventivnu medicinu
e-mail: preventivna.medicina@stampar.hr

**Kako novim
standardima
dijagnostike
otkriti celijakiju?**

Celijakija ili glutenska enteropatija definira se kao bolest koju obilježava nepodnošljivost organizma na gluten¹, bjelančevine pšenice, raži, ječma, zobi i drugih žitarica nastalih njihovim križanjem.

Smatra se kako je celijakijom zahvaćeno približno 1% populacije^{2,3}, što je čini najraširenijom autoimunom bolesti na svijetu.

Klinička manifestacija bolesti

Klinička slika može biti jasna i prepoznatljiva, ali bolest vrlo često može biti i tiha.

Simptomi celijakije mogu biti različiti ovisno o životnoj dobi:

- Dojenčad i mala djeca: gastrointestinalni simptomi (povraćanje, nadutost, proljevaste stolice, gubitak na težini, umor, slabost)
- Starija djeca i adolescenti: smanjeni rast, anemija - slabokrvnost i neurološki simptomi, oštećenje zubne cakline i sluznice usne šupljine.
- Odrasli: simptomi kao što su umor, iscrpljenost, slabokrvnost, promjene na koži, osteoporoza, artritis, migrene, nadutost, povišeni jetreni enzimi, osteopenija i neuromuskulaturni poremećaji oštećenje zubne cakline i sluznice usne šupljine.

Zašto se testirati na celijaku?

Učestalost komplikacija neliječene celijakije⁴ povećava se s vremenom:

- 35% osoba razvit će osteoporozu;
- 30% osoba oboljet će od drugih autoimunih bolesti poput dijabetesa tipa 1;
- 20% osoba patit će od anemije, a povećava se i rizik od pobačaja i limfoma crijeva.

Neliječena celijakija tumači se niskim stupnjem svijesti o širokom spektru kliničkih oblika bolesti, kao i nedovoljnim korištenjem dostupnih seroloških laboratorijskih testova⁵.

Dijagnostika celijakije

Brzim serološkim dijagnostičkim imunokromatografskim testom (Simtomax [DGP]) otkriva se celijakija i nedostatak IgA antitijela. Izvođenje testa je jednostavno te omogućava dobivanje nalaza u roku 10 minuta. Test je iznimno osjetljiv pa je negativan nalaz s velikom preciznošću zaista negativan, dok pozitivan nalaz zahtijeva daljnju gastroenterološku obradu jer se dijagnoza celijakije isključivo postavlja biopsijom crijeva. Osjetljivost testa je 94%, a specifičnost 95%.

Literatura:

¹Green PH, Cellier C. Celiac disease. N Engl J Med. 2007;357:1731-1743.

²Accomando S. Et al. The Global Village of Celiac Disease. Dig Liver Dis. 2004 Jul 36(7):492-8. Review

³West J, Logan RF, Hill PG. Seroprevalence, correlates, and characteristics of undetected celiac disease in England. Gut. 2003;52:960-965.

⁴Moher D. Et al. Evidence Report. Tehnology Assessment Number 194 – Celiac Disease. University of Ottawa Evidence-based Practice Center, University of Ottawa, Ottawa, Canada

⁵Hin H, Bird G, Fisher P, Mahy N, Jewell D. Coeliac disease in primary care: case finding study. BMJ 1999;318:164-167